

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2513/2019
11.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Драгојевић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Маријана Радека Симић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Наталија Ђоровић, адвокат из ..., ради супружничког издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 37/19 од 25.01.2019. године, у седници одржаној 11.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија туженог и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 37/19 од 25.01.2019. године, у ставу првом изреке, тако што се одбија, као неоснован, део тужбеног захтева за износ од још 5% од пензије туженог месечно (преко досуђеног износа од 15% пензије).

У преосталом делу, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 37/19 од 25.01.2019. године, одбија се као неоснована.

Одбија се захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 814/16 од 04.10.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да на име супружничког издржавања плаћа тужиљи месечни износ од 20% од месечних новчаних примања – пензије, почев од 01.03.2017. године па убудуће док за то постоје законски услови или се ова одлука не измени, сваког 05. до 10. у месецу за текући месец, исплатама на текући рачун тужиље. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев за исплату износа преко досуђених 20% до тражених 30% месечних новчаних примања – пензије почев од 01.03.2018. године па убудуће, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 60.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 37/19 од 25.01.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке, у односу на исплату супружничког издржавања у висини од 20% од

месечних примања – пензије туженог тужиљи, као и у ставу трећем изреке, и у том делу жалба туженог одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, у погледу дужине трајања обавезе издржавања, тако што је обавезан тужени да досуђено издржавање плаћа почев од 01.03.2017. године најдуже пет година од дана престанка брака, сваког 05. до 10. у месецу за текући месец, исплатама на текући рачун тужиље.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побјану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, брак парничних странака закључен је 19.11.2002. године, а разведен пресудом донетом у овом поступку 10.04.2017. године. Заједница је престала у априлу 2016.године под околностима да је тужиља била изложена насиљу у породици. Тужиља је рођена ... године, завршила је основну школу, радила је у школи као спремачица и остварила пензију која износи 19.000,00 динара. Лечи се од депресије, користи прописану терапију, оперисала је тумор дебелог црева и слабије чује. Из претходне брачне заједнице има два сина, од којих нема подршку. Тужени је рођен ... године, завршио је основну школу, од 1970. до 2000. године живео је и радио у ..., остварио је право на пензију у ... у износу од 950 евра и у Србији у износу од 1.900,00 динара. Тужени има петоро деце. Странке су живеле у кући у ... у власништву туженог. Тужени је власник више непокретности, кућа и станова, гараже, помоћне зграде. Тужиља не поседује непокретну имовину. Оно што је поседовала од некретнина је током 2002. године, пре закључења брака са туженим, поклонила свом сину. По престанку брачне заједнице, тужена је у једном периоду изнајмљивала стан. Орган старатељства понудио је туженој смештај у Сигурној кући или прихватилишту за одрасла и стара лица, што она није прихватила. Актуелно, тужена нема решено стамбено питање. Њени синови објективно нису у прилици и могућности да јој пружају материјалну подршку. Обојица су ожењени, имају породице и обавезе у својим породицама, један ради на пословима обезбеђења, други је без прихода и незапослен је.

Имајући у виду прилике тужиље, њену животну доб, дужину трајања брачне заједнице, да је тужиља била економски упућена на туженог, старала се о домаћинству, да финансијска средства којима располаже нису довољна за њену егзистенцију, да не поседује некретнине и нема решену стамбену потребу, да је њено здравствено стање нарушено и да није у могућности да радом остварује приход, а да је тужени доброг економског стања, да остварује инострану пензију у

висини од 950 евра, поседује вредну имовину у непокретностима и да обавезивањем туженог да доприноси издржавању тужиље, његова егзистенција неће бити угрожена, нити је плаћање издржавања за туженог очигледна неправда, одлукама нижестепених судова је обавезан тужени да тужиљи на име супружанског издржавања плаћа месечно износ у висини од 20% од његове месечне пензије, позивом на члан 151. Породичног закона.

Другостепени суд је преиначио првостепену одлуку само у погледу дужине трајања обавезе издржавања, обзиром на члан 163. Породичног закона, којим је прописано да супружанско издржавање после престанка брака не може трајати дуже од пет година. Према оцини Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда, у погледу дужине трајања обавеза издржавања је правилна.

Међутим, овај суд сматра да су нижестепени судови погрешно одредили висину издржавања на нивоу 20% од пензије туженог. Наиме, утврђено је да пензија туженог износи 950 евра и 1.900,00 динара, а пензија тужиље 19.000,00 динара. Ове износе пензија странке су оствариле по основу рада. Наведене чињенице о пензијама странака, имају утицаја на висину обавезе издржавања, у ситуацији стечених услова за остварење права на супружанско издржавање.

Одредбом члана 151. став 1. Породичног закона („Сл. гласник РС“, бр.18/05...6/15), прописано је да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима. Критеријуми одређивања издржавања прописани су у члану 160 истог закона. Ставом 1 прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потреба повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, њихових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2. и 3).

Сагласно наведеном, на страни тужиље су стечени услови за остваривање права на супружанско издржавање. Прихватање њеног захтева за издржавање по престанку дугогодишње заједнице живота са туженим коју није самовољно и без оправданог разлога напустила, не представља очигледну неправду за туженог. Тужени је добро ситуирано лице, власник је куће и других непокретности, његова месечна новчана примања вишеструко премашују износ тужиљине пензије као јединог примања, недовољног за њену егзистенцију. Пензија тужиље као њено редовно месечно новчано примање, не искључује право на супружанско издржавање, али утиче на висину обавезе туженог. Обавеза туженог се ограничава, имајући у виду износ тужиљине пензије. Према становишту Врховног касационог суда, није оправдано да висина издржавања буде већа од пензије коју је тужиља остварила по основу рада (20% прихода од пензије коју тужени остварује износи око 24.000,00 динара). Имајући у виду да је током поступка утврђено да тужиља прима пензију у износу од 19.000,00 динара, нема решено стамбено питање, њено здравствено стање и чињеницу да од деце нема подршку,

а да тужени остварује пензију у износу од 950 евра и 1.900,00 динара и поседује више непокретности, Врховни касациони суд је нашао да износом издвајања 15% од месечних новчаних примања, туженом неће бити угрожена егзистенција, а тужили се обезбеђује да уз пензију коју прима њена егзистенција не буде угрожена.

На основу изложеног одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 416. став 1. ЗПП.

За преостали износ од 15% на име издржавања тужиле за који је тужбени захтев усвојен, ревизија је неоснована.

С тим у вези, одлучено је као у ставу другом изреке, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Биљана Драгојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић